

Pápežský stolec je prázdny

Za zvukov zvonov sa včera Vatikán a Rím rozlúčil s odchádzajúcim pápežom Benediktom XVI., ktorý v podvečer o 17. hod. odletel do Castel Gandolfa.

Na Námestí sv. Damaza pred apoštolským palácom sa s ním s dojatím lúčili zamestnanci a blízki spolupracovníci. Pápež sa potom autom previezol cez záhrady na vatikánsky heliport. Tam sa sním rozlúčil dekan Kardinálskeho kolégia Angelo Sodano. V celom Ríme sa na rozlúčku s odchádzajúcim pápežom rozozvučali zvony. Svätý Otec sa vrtuľníkom previezol do letného sídla

v Castel Gandolfe. Ešte predtým si však naposledy ako pápež obzrel z vtáčej perspektívy Rím. Vrtuľník totiž po odlete z Vatikánu preletel ponad Námestie sv. Petra, Koloseum či Lateránsku baziliku, katedrálu rímskeho biskupa. Rovnako sa v nízkej výške priblížil aj k rímskemu letisku Ciampino, ktoré ho vždy vívalo po jeho zahraničných apoštolských cestách – tých bolo celkovo 24.

Transparenty s nadpisom: „Benedikt, nie si nikdy sám“, „Ďakujeme za všetko“ či „Stojíme pri tebe“ víтали pápeža Benedikta XVI. počas jeho priletu do pápežského letného sídla v Castel Gandolfe. Tisíce veriacich sa zišlo na námestí pred palácom, aby naposledy zvolali: „Nech žije pápež Benedikt XVI!“

Svätý Otec sa im však prihovoral ako „obyčajný pútnik“, ako sám seba označil. Bol to jeho posledný verejný pozdrav v úrade pápeža – nástupcu sv. Petra:

„Drahí priatelia, som šťastný, že som tu s vami, obklopený nádherou stvorenstva i vašou, ktorá mi veľmi dobre padne, ďakujem za vaše priateľstvo, za vašu lásku. Viete, že tento môj dnešný deň je iný ako predošlé, nie som viac Najvyšším veľkňazom Katolíckej cirkvi, od ôsmej hodiny večer už ním viac nie som. Som jednoduchým pútnikom, ktorý začína posledný úsek svojho putovania na tejto zemi. Rád by som však ešte celým svojím srdcom, so všetkou láskou, modlitbou, s mojím rozjímaním, so všetkými mojimi vnútornými silami pracoval pre spoločné dobro Cirkvi a ľudstva. Vaša sympatia je mi veľkou oporou. Poďme vpred spoločne s Pánom pre dobro Cirkvi a sveta. Ďakujem.“
Následne udelil prítomným poslednýkrát svoje apoštolské požehnanie.

Benedikt XVI. sa rozlúčil s kardinálmi

Pápež Benedikt XVI. sa včera o 11. hod. v Klementínskej sále Apoštolského paláca stretol s členmi Kardinálskeho kolégia, aby sa s nimi rozlúčil a zároveň im poďakoval za doterajšiu spoluprácu počas necelých ôsmich rokov pontifikátu. Svoje putovanie prirovnal k putovaniu Emauzských učeníkov, vrátil sa aj k dojmom zo včerajšej generálnej audiencie a už teraz sľúbil

bezpodmienečnú úctu a poslušnosť budúcemu pápežovi.

V mene všetkých sa k Svätému Otcovi prihovoril dekan Kardinálskeho kolégia Angelo Sodano, ktorý mu poďakoval za jeho osemročný úrad, a príklad, ktorý dával nielen kardinálom, ale aj veriacim. VIAC

Benedikt XVI. sa potom prihovoril kardinálom nasledovne:

„Ctihodní milí bratia, s veľkou radosťou vás vítam a každého z vás srdečne pozdravujem. Ďakujem kardinálovi Angelovi Sordanovi, ktorý vedel, ako vždy, sprostredkovať pocity celého kolégia, cor ad colloquiter. Ďakujem vám zo srdca, vaša eminencia! Chcel by som vám povedať, že podobne ako to bolo u Emauzských učeníkov, aj pre mňa bolo radosťou putovať s vami počas týchto rokov vo svetle prítomnosti vzkrieseného Pána. Ako som to včera povedal pred tisíckami ľudí, ktoré zaplnili Námestie sv. Petra, vaša blízkosť, vaše rady, boli pre mňa veľkou pomocou v mojom úrade. Počas týchto ôsmich rokov sme s vierou prežívali krásne momenty žiarivého svetla Cirkvi na ceste spolu aj s takými chvíľami, v ktorých bolo nebo zatiahnuté mrakmi. Snažili sme sa slúžiť Kristovi a jeho Cirkvi s hlbokou a úplnou láskou, ktorá je podstatou našej služby.“

VIAC

Kto riadi Cirkev počas Sede Vacante

V súvislosti s riadením Cirkvi počas Sede Vacante sa v Apoštolskej konštitúcii Jána Pavla II. *Universi Dominici Gregis* o uprázdnení Apoštolského stolca a voľbe rímskeho pápeža uvádza:

2. Počas uprázdnenia Apoštolského stolca sa zveruje vedenie Cirkvi Kardinálskemu kolégiu, ale iba na vybavovanie riadnych záležitostí alebo tých otázok, ktoré nestrpia nijaký odklad (porov. čl. 6), ako aj na prípravu všetkého, čo je potrebné na voľbu nového pápeža. Táto úloha sa musí realizovať v rámci modlitby a hraníc, predpokladaných touto konštitúciou: preto sa musia absolútne vylúčiť také záležitosti, ktoré sú - či už je to zo zákona, alebo na základe praxe - buď iba právomocou pápeža, alebo sa týkajú noriem na voľbu nového pápeža podľa nariadení predkladanej konštitúcie. VIAC

Dekan Kardinálskeho kolégia zvolal Generálnu kongregáciu

Kardinál Angelo Sodano, dekan Kardinálskeho kolégia, vykonal svoju povinnosť, a zvolal všetkých kardinálov na prvú Generálnu kongregáciu. Tá sa uskutoční v pondelok 4. marca o 9.30 hod. v Aule Pavla VI. v sále Biskupskej synody. Druhá generálna synoda sa uskutoční v ten istý deň o 17. hodine.

Apoštolský list Benedikta XVI. mení pravidlá konkláve

Benedikt XVI. vydal 25. februára Apoštolský list vo forme *motu proprio* s názvom *Normas nonnullas*. Nové *motu proprio* upravuje a doplňuje predchádzajúce, publikované v roku 2007, týkajúce sa úpravy noriem apoštolskej konštitúcie Jána Pavla II. *Universi Dominici gregis*, ktoré sa vzťahujú na otázky voľby nového pápeža.

Jednou z najdôležitejších úprav Benedikta XVI. je zmena 37 bodu. apoštolskej konštitúcie, podľa ktorej bolo potrebné čakať 15 dní od vyhlásenia *Sede vacante*, aby sa mohlo začať konkláve. Svätý Otec upravuje tento bod spôsobom, že ponecháva v platnosti lehotu pätnástich dní, ale dáva právomoc Kardinálskemu kolégiu začať konkláve ešte pred uplynutím tejto lehoty za podmienky, že sú prítomní všetci kardináli volitelia, ktorých nehatí odôvodnená prekážka. Rovnako ponechal v právomoci kardinálov odložiť z vážnych dôvodov začiatok konkláve, maximálne však do dvadsiateho dňa od vyhlásenia *Sede vacante*. Viaceré úpravy sa týkajú osôb a ich úloh, ktoré majú byť prítomné pri jednotlivých aktoch konkláve, a ktoré majú zložiť sľub mlčanlivosti. Ďalšie úpravy sa týkajú zabezpečenia miestností a budov vo Vatikáne.

Posledná generálna audiencia Benedikta XVI.

Veriaci na Námestí sv. Petra sa v stredu lúčili s pápežom Benediktom XVI. Vejúce vlajky z rôznych kútov sveta a nadšený pokrik prítomných sprevádzali nielen jeho príchod, ale aj celú generálnu audienciu.

„Vždy v našom srdci“ či „v modlitbách stále s tebou“, aj takto zneli nadpisy na transparentoch. Za účasti viac ako 150-tisícového zástupu pútnikov Benedikt XVI. predniesol svoj posledný príhovor počas generálnej audiencie v úrade Petrovho nástupcu:

„Ctihodní bratia v biskupskej a kňazskej službe, vážené občianske authority, drahí bratia a sestry, ďakujem vám, že ste prišli v takom hojnom počte na túto poslednú generálnu audienciu. Srdečná vďaka! Som naozaj dojatý! A vidím živú Cirkev! A myslím, že sa máme poďakovať Stvoriteľovi za nádherné počasie, ktoré nám dnes dal, hoc je ešte zima. Tak ako apoštol Pavol v úryvku zo Sv. písma, ktorý sme práve počuli, i ja cítim v srdci, že musím predovšetkým ďakovať Bohu, ktorý vedie Cirkev a dáva jej vzrast, zasieva svoje Slovo a tak živí vieru svojho ľudu. V tejto chvíli v duchu objímam celú Cirkev rozšírenú vo svete a ďakujem Bohu, za „správy“, ktoré som dostal počas týchto rokov v Petrovom úrade o viere v Pána Ježiša Krista a o láske, ktorá skutočne prúdi v Tele Cirkvi a dáva mu žiť v láske a nádeji, otvárajúc a orientujúc ho v ústrety životu v plnosti, smerom k nebeskej vlasti.“ **VIAC**

Rodinné listy

Slovenskej rodiny Vatikánskeho rozhlasu

Rím 1. marca 2013

Na záver poslednej generálnej audiencie Svätý Otec pozdravil aj mnohých pútnikov zo Slovenska, ktorí boli v tom čase v Ríme na Národnej púti: „Bratia a sestry, ďakujem vám za modlitby a pozornosť, ktorými ste sprevádzali moju službu Nástupcu svätého Petra a zo srdca žehnám vás i vaše rodiny vo vlasti. Pochválený buď Ježiš Kristus!“

VIAC

Svätý Otec prijal prezidenta Gašparoviča

Po skončení audiencie prijal Benedikt XVI. na osobitnej audiencii aj niekoľkých štátnikov, vrátane prezidenta Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča. Do Ríma pricestoval v stredu na Národnú púť pri príležitosti 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu.

Po slovenskej svätej omši v Bazilike sv. Petra vo Vatikáne poskytol prezident Ivan Gašparovič rozhovor Vatikánskemu rozhlasu. V ňom okrem iného komentoval stretnutie so Svätým Otcem a vatikánskym štátnym sekretárom kardinálom Tarcisiom Bertonom.

VIAC

„Pán ma volá vystúpiť na vrch“ – pápež pred modlitbou Anjel Pána

Na Námestí sv. Petra vo Vatikáne sa v nedeľu 24. februára zišlo vyše stotisíc veriacich z celého sveta, aby Svätému Otcovi vyjadrili vďačnosť za jeho blízkosť a službu Cirkvi. Počas poslednej verejnej modlitby Anjel Pána Benedikta XVI. v úrade Petrovho nástupcu bola atmosféra na námestí obzvlášť výnimočná a plná emócií. Svoj príhovor Svätý Otec venoval evanjeliu z nedele:

„Drahí bratia a sestry, liturgia Druhej pôstnej nedele nám každoročne predkladá evanjelium o Premenení Pána. Evanjelista Lukáš osobitne zdôrazňuje skutočnosť, že Ježiš sa premenil, kým sa modlil. Prežíva hlboký vzťah s Otcem počas tohto duchovného uzobrania,

ktoré sa uskutočňuje na vysokom vrchu v spoločnosti Petra, Jakuba a Jána, troch učeníkov, vždy prítomných v momentoch Učiteľovho predstavovania sa ako Boha (Lk 5,10; 8,51; 9,28). Pán, ktorý iba pred chvíľou predpovedal svoju smrť a zmŕtvychvstanie (9,22), ponúka učeníkom predchuť svojej slávy. Pri Premenení, tak isto ako pri Ježišovom krste, zaznieva Otcov hlas: «Toto je môj vyvolený Syn, počúvajte ho!» (9, 35). Prítomnosť Mojžiša a Eliáša, predstavujúcich Zákon a Prorokov Starej zmluvy, nikdy predtým nebola významnejšou. Celé dejiny Zmluvy sú zamerané ku Kristovi, ktorý uskutočňuje nový „exodus“ (9,31), nie však do zaslúbenej

Rodinné listy

Slovenskej rodiny Vatikánskeho rozhlasu

Rím 1. marca 2013

zeme, ako v Mojžišovom čase, ale v ústrety nebu. Petrov zásah: «Učiteľ, dobre je nám tu» (9,33) predstavuje neuskutočniteľný pokus zastaviť túto mystickú skúsenosť. Sv. Augustín to takto komentuje: «Peter... na vrchu... mal Krista ako pokrm duše. Prečo by mal zostúpiť a vrátiť sa k námahám a bolestiam, keď bol tam hore plný pocitov svätej lásky k Bohu, ktoré ho inšpirovali k svätému počínaniu?» (*Discorso 78,3*).“ **VIAC**

Pápež sa na záver duchovných cvičení poďakoval všetkým za osemročnú spoluprácu

Uplynulý víkend sa vo Vatikáne skončili pôstne duchovné cvičenia, ktoré pre Svätého Otca a Rímsku kúriu viedol kardinál Gianfranco Ravasi, predseda Pápežskej rady pre kultúru. Benedikt XVI. sa mu po ich ukončení poďakoval, ako aj celej Rímskej kúrii:

„Na záver tohto duchovne intenzívneho týždňa ostáva povedať iba jedno slovo: ďakujem! Ďakujem vám za toto

modliace sa spoločenstvo v načúvaní, ktoré ma počas týždňa sprevádzalo. Predovšetkým ďakujem Vám, eminencia, za tieto nádherné ‚prechádzky‘ v univerze viery a univerze žalmov. Sme fascinovaní bohatstvom, hĺbkou a nádherou tohto sveta viery a sme vďační za to, že Božie slovo k nám prehovorilo novým spôsobom a s novou silou.“ **VIAC**

Na audiencii u pápeža bol aj kardinál Jozef Tomko

Benedikt XVI. v pondelok predpoludním prijal na súkromnej audiencii členov komisie kardinálov, ktorú v minulosti poveril vyšetrovaním prípadu úniku dôverných dokumentov. Podľa komuniké Tlačového strediska Svätej stolice, Benedikt XVI. sa chcel osobne poďakovať kardinálom Juliánovi Herranzovi, Jozefovi Tomkovi a Salvatorovi De Giorgimu za ich prospešnú službu a vyjadril zadosťučinenie s výsledkami vyšetrovania. Popri nedostatkoch, limitoch a nedokonalostiach, ktoré sú spojené s človekom v každej inštitúcii, vyšetrovanie ukázalo aj veľkodušnosť, počestnosť a oddanosť mnohých, ktorí pracujú pre Svätú stolicu v službe, ktorú Ježiš Kristus zveril Rímskemu pápežovi, uvádza sa v komuniké. Svätý Otec zároveň rozhodol, že všetky dokumenty týkajúce sa vyšetrovania, ktorých obsah je známy iba jemu, ostanú k dispozícii jedine novému pápežovi.

Z brífingov s hovorcom Svätej stolice vyberáme

Na otázky novinárov reagoval počas posledných dní riaditeľ Tlačového strediska Svätej stolice páter Federico Lombardi, ako aj Mons. Pierluigi Celata, vicekamerlengo svätej rímskej Cirkvi.

V súvislosti s budúcnosťou Benedikta XVI. P. Lombardi uviedol, že ostane aj po 28. februári „Jeho svätosť Benedikt XVI.“ a bude ho možné nazývať „emeritný Svätý Otec alebo emeritný Rímsky pápež“. Benedikt XVI. bude nosiť jednoduchú bielu reverendu, ale nebude nosiť červené topánky. Podľa hovorca bude „prsteň rybára“, teda pečatný prsteň Svätého Otca rozlomený. **VIAC**

Medzinárodný kongres o sv. Cyrilovi a Metodovi v Ríme

V dňoch 25. a 26. februára sa v Ríme uskutočnil vedecký kongres pod názvom *Sv. Cyril a Metod medzi slovanskými národmi, 1150 rokov od začiatku misie*. V pondelok sa začal archijerejskou liturgiou v Bazilike Santa Maria Maggiore, ktorej predsedal prešovský arcibiskup metropolita Ján Babjak. V závere liturgie sa prítomným prihovoral arcibiskup Cyril Vasil', sekretár Kongregácie pre východné cirkvi. V krátkosti vyzdvihol symbolicko-historický význam tohto miesta, na ktorom na začiatku misie solúnskych bratov odznela prvýkrát liturgia v staroslovienčine. **VIAC**
Reportáž z druhého dňa podujatia: **TU**

Slováci sa už z Národnej púte vrátili domov

Veľká Národná púť do Ríma v súvislosti s 1150. výročím príchodu sv. Cyrila a Metoda na územie Veľkej Moravy sa skončila. **VIAC**

Časť Slovákov sa ešte v jej posledný deň, vo štvrtok 28. februára, stretlo na svätej omši v Pápežskom slovenskom kolégiu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ktorú celebroval bratislavský arcibiskup a predseda KBS Mons. Stanislav Zvolenský. Ďalší pútnici sa zišli na svätej omši v Bazilike Santa Maria Maggiore, ktorú slávil žilinský biskup Mons. Tomáš Galis. Homíliu predniesol sekretár Kongregácie pre východné cirkvi arcibiskup Cyril Vasil'.

Slávnostnú slovenskú svätú omšu v Bazilike sv. Petra vo štvrtok podvečer celebroval kardinál Jozef Tomko. Koncelebrovali biskupi Slovenska, členovia KBS a niekoľko desiatok slovenských kňazov. Slovenský kardinál sa v homílii zameral na solúnskych bratov a ich misijnú úspech, ktorým bola znalosť reči predkov a obsah ich hlásania, teda viera. Ako povedal, „dedičstvo otcov“ a „odkaz, ktorý nám zanechali, je predovšetkým pevná viera, dar viery“. **VIAC**

Rozhovor týždňa o vzťahu Benedikta XVI. k Biblii

Tak, ako Sväté písmo obsahuje Božie Slovo, tradícia Cirkvi ho uchováva a verne odovzdáva ďalej,“ povedal počas jednej z audiencií pápež Benedikt XVI. A práve o učení Benedikta XVI. v súvislosti so Svätým písmom sme sa rozprávali so slovenským jezuitom P. Petrom Dubovským, ktorý vyučuje na Pápežskom biblickom inštitúte v Ríme. **VIAC**

Rodinné listy SR VR – ako týždenný prehľad aktivít Svätého Otca – vychádzajú spravidla v stredu
Frekvencie slovenského vysielania VR

Rádio LUMEN: denná 15-minútovka o 20.15, repríza ráno nasledujúceho dňa o 5.15

Rádio Slovensko: týždenná spravodajská 10-minútovka v nedeľu o 5.05, repríza o 22.15

Naživo FM 93,3 MHz v Ríme a okolí denne o 19.45

Počúvanie cez internet: www.radiovaticana.va, www.tkkbs.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vatiradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Bankové spojenie: UniBanka, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 6627995002/1111

Spracovala Mária Fábryová